

Nazwa przedmiotu: Instrument główny		
Jednostka prowadząca przedmiot: Wydział Instrumentalny	Punkty ECTS Ilość godzin	54 180
Kierunek: Instrumentalistyka	Specjalność: klawesyn	
Katedra Klawesynu, Organów i Muzyki Dawnej	Status przedmiotu: obowiązkowy	
Forma zajęć: wykład	Język: polski	
Poziom studiów: stacjonarne I st.	Rok/semestr I-III/I-VI	
Koordinator przedmiotu	Kierownik Katedry Klawesynu, Organów i Muzyki Dawnej	
Prowadzący zajęcia	prof. Urszula Bartkiewicz ad. dr Dorota Zimna dr Marek Przywarty dr Justyna Woś	
Cele przedmiotu	<p>Przygotowanie do wykonywania zawodu instrumentalisty solisty. Wymagania stawiane studentom są ukierunkowane na pogłębianie ich wiedzy, doskonalenie umiejętności wykonawczych, twórcze podchodzenie do zagadnień związanych z estetyką dźwięku i kształtowanie osobowości artystycznej. Przygotowanie do zawodu artysty muzyka wymaga także nadzoru nad praktykami estradowymi podopiecznych oraz opanowania przez nich w stopniu zaawansowanym związanych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ze znajomością historii instrumentu, • literatury przedmiotu, • opanowaniem swobodnego posługiwania się aparatem gry, • umiejętnością frazowania i operowania zróżnicowaną barwą dźwięku i sposobami artykulacji, posługiwania się dynamiką i agogiką, • rozumieniem pojęć muzycznych, samodzielnym odnajdywaniem środków wyrazu i określeniem charakteru utworu a także jego samodzielną interpretacją, • umiejętnością grania a'vista z uwzględnieniem prawidłowej artykulacji, dynamiki, frazowania i agogiki, • umiejętnością samodzielnego opracowywania i interpretowania utworów, dokonywania analizy formalnej z uwzględnieniem stylu utworu, epoki w jakiej powstał i doboru właściwych metod pracy, • umiejętnością opanowania pamięciowego zadanego materiału (posługiwanie się różnymi formami zapamiętywania), • obyciem estradowym, w tym umiejętnościami koncentracji i panowania nad tremą oraz szczegółowej analizy produkcji artystycznej. 	
Wymagania wstępne	Posiadanie umiejętności gry na klawesynie lub fortepianie na poziomie absolwenta szkoły muzycznej II stopnia.	
TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU		
Semestr I		

<p>Podstawowe informacje na temat budowy, działania i doskonalenia oraz wykorzystania aparatu gry. Praktyka ćwiczeń związanych z korektą aparatu gry i ich umiejętny dobór do konkretnych problemów wykonawczych indywidualnie dla każdego studenta.</p> <p>Podstawowa wiedza dotycząca budowy własnego instrumentu, jego konserwacji, drobnych napraw itp.</p> <p>Praca nad warsztatem technicznym niezbędnym do profesjonalnej prezentacji muzycznej</p> <p>Informacje dotyczące aktualnie realizowanej literatury muzycznej.</p> <p>Praca nad realizacją techniczną i artystyczną bieżącego repertuaru w obrębie specjalizacji.</p>
Semestr II
<p>Informacje dotyczące aktualnie realizowanej literatury muzycznej.</p> <p>Praca nad warsztatem technicznym niezbędnym do profesjonalnej prezentacji muzycznej.</p> <p>Praca nad realizacją techniczną i artystyczną bieżącego repertuaru w obrębie specjalizacji.</p>

Semestr III
<p>Informacje dotyczące aktualnie realizowanej literatury muzycznej.</p> <p>Praca nad warsztatem technicznym niezbędnym do profesjonalnej prezentacji muzycznej.</p> <p>Praca nad realizacją techniczną i artystyczną bieżącego repertuaru w obrębie specjalizacji.</p>
Semestr IV
<p>Informacje dotyczące aktualnie realizowanej literatury muzycznej.</p> <p>Praca nad warsztatem technicznym niezbędnym do profesjonalnej prezentacji muzycznej.</p> <p>Praca nad realizacją techniczną i artystyczną bieżącego repertuaru w obrębie specjalizacji.</p>
Semestr V
<p>Informacje dotyczące aktualnie realizowanej literatury muzycznej.</p> <p>Praca nad warsztatem technicznym niezbędnym do profesjonalnej prezentacji muzycznej.</p> <p>Praca nad realizacją techniczną i artystyczną bieżącego repertuaru w obrębie specjalizacji.</p>
Semestr VI
<p>Praca nad warsztatem technicznym niezbędnym do profesjonalnej prezentacji muzycznej</p> <p>Przygotowanie recitalu na dyplomowy egzamin licencjacki</p> <p>Przygotowanie do części ustnej egzaminu dyplomowego.</p> <p>Egzamin dyplomowy – licencjat: recital, trwający ok. 50 minut, podczas którego student prezentuje formy cykliczne zróżnicowane pod względem stylistycznym; w programie egzaminu dyplomowego musi znaleźć się duża forma J.S. Bacha, utwór cykliczny kompozytora francuskiego, utwór utrzymany w stylus fantasticus G. Frescobaldiego lub J.J. Frobergera, utwór dowolny. Recital może zawierać koncert z towarzyszeniem zespołu kameralnego.</p>

Kategorie efektów	EFEKTY UCZENIA SIĘ
K_W02	posiada znajomość podstawowego repertuaru związanego z własną specjalnością;
K_W04	posiada wiedzę umożliwiającą docieranie do niezbędnych informacji (książki, nagrania, materiały nutowe, Internet), ich analizowanie i interpretowanie we właściwy sposób;
K_W05	orientuje się w piśmiennictwie dotyczącym kierunku studiów, zarówno w aspekcie historii danej dziedziny lub dyscypliny, jak też jej obecnej kondycji (dotyczy to także Internetu i e-learningu)
K_W07	rozpoznaje i definiuje wzajemne relacje zachodzące pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiowania
K_W08	posiada znajomość stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych

K_W09	posiada wiedzę dotyczącą muzyki współczesnej
K_W10	posiada orientację w zakresie problematyki związanej z technologiami stosowanymi w muzyce oraz w zakresie rozwoju technologicznego związanego ze swoją specjalnością;
K_W11	posiada podstawową wiedzę dotyczącą budowy własnego instrumentu i jego ewentualnej konserwacji i strojenia itp.
K_W13	posiada podstawowe wiadomości w zakresie praktycznego zastosowania wiedzy o harmonii i zdolność analizowania pod tym kątem wykonywanego repertuaru
K_W15	posiada wiedzę definiującą, wyjaśniającą i ilustrującą fundamentalne zasady i koncepcje teorii sztuki muzycznej oraz kultury fizycznej;
K_U01	dysponuje umiejętnościami niezbędnymi do tworzenia i realizowania własnych koncepcji artystycznych
K_U02	jest świadomy sposobów wykorzystywania swej intuicji, emocjonalności i wyobraźni w obszarze ekspresji artystycznej
K_U03	wykazuje zrozumienie wzajemnych relacji zachodzących pomiędzy rodzajem stosowanej w danym dziele ekspresji artystycznej a niesionym przez niego komunikatem
K_U04	posiada znajomość i umiejętność wykonywania reprezentatywnego repertuaru związanego z głównym kierunkiem studiów
K_U05	posiada umiejętność wykorzystywania wiedzy dotyczącej podstawowych kryteriów stylistycznych wykonywanych utworów
K_U06	posiada umiejętność odczytania zapisu muzyki XX i XXI wieku
K_U07	jest przygotowany do współpracy z innymi muzykami w różnego typu zespołach oraz w ramach innych wspólnych prac i projektów, także o charakterze multidyscyplinarnym
K_U09	posiada umiejętność właściwego odczytania tekstu nutowego, biegłego i pełnego przekazania materiału muzycznego, zawartych w utworze idei i jego formy
K_U10	opanował warsztat techniczny potrzebny do profesjonalnej prezentacji muzycznej i jest świadomy problemów specyficznych dla swojego instrumentu (intonacja, precyzja itp.)
K_U11	przyswoił sobie dobre nawyki dotyczące techniki i postawy, umożliwiające operowanie ciałem w sposób (z punktu widzenia fizjologii) najbardziej wydajny i bezpieczny
K_U12	poprzez opanowanie efektywnych technik ćwiczenia wykazuje umiejętność samodzielnego doskonalenia warsztatu technicznego
K_U13	posiada umiejętność rozumienia i kontrolowania struktur rytmicznych i metrytmicznych oraz aspektów dotyczących aplikatury, smyczkowania, frazowania, struktury harmonicznego itp. opracowywanych utworów
K_U15	posiada umiejętność swobodnej ustnej i pisemnej wypowiedzi na temat interpretowania, tworzenia i odtwarzania muzyki oraz na temat kwestii dotyczących szeroko pojmowanych tematów ogólnohumanistycznych
K_U16	posiada podstawowe umiejętności kształtowania i tworzenia muzyki w sposób umożliwiający odejście od zapisanego tekstu nutowego
K_U17	dzięki częstym występom publicznym wykazuje umiejętność radzenia sobie z różnymi stresowymi sytuacjami z nich wynikającymi
K_U18	wykazuje umiejętność brania pod uwagę specyficznych wymagań publiczności i innych okoliczności towarzyszących wykonaniu (jak np. reagowania na rozmaite warunki akustyczne sal)
K_K02	realizuje własne koncepcje i działania artystyczne oparte na

	zróżnicowanej stylistyce, wynikającej z wykorzystania wyobraźni, ekspresji i intuicji
K_K03	posiada umiejętność organizacji pracy własnej i zespołowej w ramach realizacji wspólnych zadań i projektów
K_K04	posiada umiejętność samooceny, jak też jest zdolny do budowania konstruktywnej krytyki w obrębie działań muzycznych, artystycznych oraz w obszarze szeroko pojmowanej kultury
K_K05	jest zdolny do definiowania własnych sądów i przemyśleń na tematy społeczne, naukowe i etyczne oraz umie je umiejscowić w obrębie własnej pracy artystycznej
K_K09	w sposób świadomy i profesjonalny umie zaprezentować własną działalność artystyczną
K_K10	umie posługiwać się fachową terminologią z zakresu dziedziny muzyki
K_K12	jest zdolny do efektywnego wykorzystania wyobraźni, intuicji, twórczej postawy i samodzielnego myślenia w celu rozwiązywania problemów
K_K13	w sposób świadomy kontroluje swoje emocje i zachowania

Metody kształcenia	wykład rozwiązywanie zadań artystycznych ocena ciągła realizowanych zadań praca indywidualna inne metody stosowane przez prowadzącego
Metody weryfikacji efektów uczenia się	egzamin praktyczny

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	Warunki zaliczenia	Obecność na zajęciach, połączona z aktywnością i zaangażowaniem, opanowaniem zadanego repertuaru w stopniu wystarczającym do publicznej prezentacji.
	Warunki egzaminu	Egzamin praktyczny przed komisją złożoną z członków Katedry. Publiczna prezentacja przygotowanego repertuaru na wysokim poziomie technicznym i artystycznym.

Literatura podstawowa
Literatura zgodna z treściami programowymi przedmiotu. Utwory na klawesyn solo - repertuar priorytetowy J.S. Bacha. Repertuar podstawowy – utwory najważniejszych kompozytorów epoki renesansu i baroku. Repertuar uzupełniający – utwory innych kompozytorów epoki renesansu i baroku. Repertuar dodatkowy – utwory kompozytorów współczesnych. Program jest indywidualnie dostosowywany do predyspozycji studenta, uwzględnia prawidłowy i harmonijny rozwój w oparciu o możliwości studenta i tempo dokonywanych postępów.

Literatura uzupełniająca
John Gillespie, Five Centuries of Keyboard Music, California 1966 W. Bońkowski, Wykonanie muzyczne jako przedmiot badań muzykologicznych, (W:) „Muzyka” 2001 nr 2 B. Pocij, Klawesyniści francuscy, Kraków 1989

Bernard N. van Ree, *Interpretation of 16th-Century Iberian Music On The Clavichord*, „Keyboard Studies Volume II”, Frits Knuf Publishers, Buren 1989

Praetorius M., *Syntagma Musicum, Tomus III De Basso Generali seu Continuo*, Bernhard Lang, <http://www.bassus-generalis.org>

Cross J., *Readings in the History of Music in Performance*, „Agostino Agazzari, Letter on Style in Organ Playing”, 1982

Agazzari A., *Del Sonare Sopra'l Basso Con Tutti Li Stromenti E Dell' Uso Loro Nel Conserto*, Bernhard Lang, przeł. na j. ang. Aidan O'Donnell, <http://www.bassus-generalis.org>

Bianciardi B., *Breve Regola per imparar'a sonare sopra il Basso con ogni sorte d'Instrumento*, Bernhard Lang, przeł. na j. ang. Aidan O'Donnell, <http://www.bassus-generalis.org>

Viadana L., *Li Cento Concerti Ecclesiastici, A uno, a Due, a Tre, & a Quattro voci. Con il Basso continuo per sonar nell'Organo, Nova inventione commoda per ogni sorte de Cantori, & per gli Organistici.*, Bernhard Lang, przeł. na j. ang. Bernhard Lang oraz Daniel Trumbull, <http://www.bassusgeneralis.org>

New Oxford History Of Music Volume IV, rozdz. XII. Solo Instrumental Music, Billy Apel, s. 602-616, 667-681, rozdz. XIII. Instruments and Instrumental Notation, s. 724, 728-734, 773-780

Gillespie J., *Five Centuries of Keyboard Music*, cz. I, rodz. I, Stringed Keyboard Instruments: Their Origins And Development, s. 2-9, rozdz. II., s. 29-35

Howell A., Hultberg W., *The Art of Playing The Fantasia*, część I, Latin American Literary Review Press, Series: Explorations, edytor Miller Y., Pittsburgh 1991

Schott H., *Musical Instruments Volume I – Keyboard Instruments*, London 1968

Beurmann E., *Iberian discoveries: six Spanish 17th-century, “Early Music”*, 1999

Bae J., *Adapting the fingering in the early keyboard music: Between the theory and practicality*

Howell A., Hultberg W., *The Art of Playing the Fantasia*, New York 1991

Honea S.

Hogwood Ch., *Frescobaldi o sztuce wykonawczej*, „Canor” nr 17

“Journal of the Viola da Gamba Society of America, vol. IV. 1967, [w:] P. Farrell, Diego Ortiz Toledano Libro Secondo, VDGSA, <https://vdgsa.org/pgs/toc.html#4> [dostęp:24.06.2019]

Chomiński J., Wilkowska-Chomińska K., *Formy muzyczne, Teoria Formy, Małe formy instrumentalne*, Warszawa 1983, [w:] Rytmika menzuralna

“Early Music”, wydanie XIII, nr 1, Oxford 1985 [w:] N. Routley, *A Practical Guide to 'musica ficta'*.

Frescobaldi, Girolamo. 1950. *Orgel- und Klavierwerke I, II, III, IV.*

Froberger, Johann Jakob. 1959. *Orgel und Klavierwerke I, II, III.*

Kinsela, David. 2001. *A Taxonomy of Renaissance Keyboard Compass*. *The Galpin Society Journal*, Vol. 54 (Maj 2001), strony 352-396.

Kjersgaard, Mads. 1986. *Saertryk af Dansk Orgelarbog, Dokumentation af et Manderscheidt-positiv.*

Sweelinck, Jan Pieter. *Selected Works*, Frankfurt/M. – Leipzig – London – New York

Czasopisma: *Ruch Muzyczny, The Strad, Presto, MWM*

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line (opcjonalnie)

Repozytoria prac dyplomowych, doktorskich i habilitacyjnych muzycznych uczelni krajowych oraz zagranicznych

Academic Search Premier

Cambridge Companions to Music

Classical Scores Library

Garland Encyclopedia of World Music Online

JSTOR

Naxos Music Library

New York Times Historical (1851-2007)

Oxford Music Online

Grove Music Online

Oxford Reference Online

Project MUSE

ProQuest Dissertations & Theses

RILM Abstracts of Music Literature

RIPM Retrospective Index to Music Periodicals with Full Text

International Music Score Library Project